

شاهکار «برده سوم» به فارسی منتشر شد

ترجمه فارسی حجت الاسلام محمدرضا زائری از قصیده بلند، برده، سروده تمیم البرغوثی، روانه کتاب فروشی ها شد.

این اثر که مضامین تازه را با ظرافت‌های زبانی و زیبایی‌های قالب شعر در مدح رسول خدا(ص) عرضه کرده است از قصیده‌های بی‌شماری است که به‌نظریه‌گویی از قصیده معروف برده با عنوان «الکواکب الدریه فی مدح خیر البریه، اثر محمدبن سعیدبوصیری سروده شده است. مشهورترین نظیره دیگری که سروده شده اثر شاعر نامدار، احمد شوقی، است که با عنوان «نهج البرده»، یا برده دوم مشهور است. ازاین‌رو قصیده تمیم البرغوثی «برده سوم» است و دارای رویکرد سیاسی در توسل به اهل بیت(ع) و اشاره به حادثه کربلا و مخالفت با ظلم حاکمان عرب و تفاوت مضمون حتی در تغزل و تشبیب ابتدای قصیده است.

او کرامات خوارق عادات پیامبر(ص) را ذکر نمی‌کند بلکه می‌گوید فضیلت حضرتش آن است که برای هدایت امت چنین رنج‌هایی را تحمل کرده و اینک «در وجود هر جوانمردی یک پیامبر هست». کتاب برده سوم، شاهکار تمیم البرغوثی، را انتشارات خیمه در ۸۸ صفحه به بازار کتاب عرضه کرده است.

جامعه تهی از نقد، به کمال نمی‌رسد

یک نویسنده و منتقد ادبی گفت: نقد و نوشتن نقد در جامعه معاصر ایران، کاری سخت و سختی آور بوده است. نقد، رنجش پدید می‌آورد. از منتقد ادبی و هنری پرهیز می‌شود و جای خالی نقد ادبی را باید با جان فشانی و گذشتن از نقاب‌های آبرومندی سطحی، کم‌کم پر کنیم.

مضطقی فله‌گیری در گفت‌وگو با ایبنا افزود: جامعه تهی از نقد، به کمال نمی‌رسد. در ایران ما، نقدنویسی، منفعل و به دور از تأثیرگذاری و حتی مزاحم دانسته می‌شود و مشکل من هم در نقدهای شفاهی و کتبی همین موضع همگانی ناپسند در برابر نقد بوده است.

ظرفیت قانونی برخورد با کتاب‌سازان فراهم نیست

مدیرعامل مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران معتقد است ظرفیت قانونی برای برخورد با کتاب‌سازان فراهم نیست. علی‌رمضانی در گفت‌وگو با تسنیم بیان کرد: وزارت ارشاد از کتاب‌سازها قطعاً حمایت نمی‌کند، نه در خرید، نه در اختصاص کاغذ، نه در پارت‌ها.

اما اگر سؤال کنید که کتاب‌سازان در کشور وجود دارند یا نه، می‌گویم بله. اگر بگویید که برای آن‌ها چه می‌خواهید بکنید، می‌گویم ظرفیت قانونی فراهم نیست و ظرفیت قانونی باید فراهم کنیم. تلاش می‌کنیم این امر محقق شود. ممکن است بفراهمد یا چه روش‌هایی؟ اجازه دهید روی آن‌ها کار شود و بعد اعلام عمومی پیدا کنند.

زین‌تقدیر

علیرضا حیدری، ام‌درس ویراستاری

● **ناوبراسته ✖**

علیرضا بیرونند، دروازه‌بان ملی پوش پرسپولیس، در واکنش به فارچ زدگی چمن ورزشگاه آزادی و ویدئوی ترمیم غیر حرفه‌ای چمن گفت:

● **ویراسته ✔**

علیرضا بیرونند، دروازه‌بان ملی پوش پرسپولیس، در واکنش به فارچ زدگی چمن ورزشگاه آزادی و ویدئوی ترمیم غیر حرفه‌ای چمن گفت:

🔴 **نکته**

دستور خط فرهنگستان زبان و ادب فارسی می‌نویسد: کلمات دخیل فرهنگی با کسری ی، با همزن نوشته می‌شود: ویدئو، لنون، تئاتر، سنول، رئالیسم و...

#زین-تقد-پارسی

درگذشت رجا، شاعر آیینی مشهدی

رضا رجبی متخلص به «رجا»، شاعر آیینی اهل مشهد، سه شنبه ۱۱ مهرماه پس از طی دوره دشوار بیماری سرطان به دیدار معبود شتافت. معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی، در پیامی درگذشت رجا را تسلیت گفت. در متن پیام فاطمه حسینی

آمده است: «برجوه رجا، کانه من اهل الجنه. پهنه شعر خراسان از دیرباز زادگاه صاحبان قریحه و آوردگاه شعر و ادب پارسی بوده و هرگز از رایحه روح نواز برخاسته از ارادت به اهل بیت(ع) تهی نبوده است. رضا رجبی، مرد هر دوی این میدان‌ها بود که ساحت شعر را به قاموس ارادت آرایید و ردای عشق و آیین بر تن آن پوشانید. درگذشت این

نشست خبری مدیر کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به مناسبت هفته ملی کودک برگزار شد

کودکی بهتر، زندگی بهتر

مریم محبی

گزارش خبری

هم‌زمان با هفته ملی کودک و ۱۶ مهر روز جهانی کودک، نشست خبری مدیرکل کانون پرورش فکری استان خراسان رضوی با خبرنگاران در روز چهارشنبه مورخ ۱۲ مهر از ساعت ۱۱ تا ۹ در محل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان رضوی برگزار شد. بخشی از این نشست به شرح برنامه‌های کانون و دیگر نهادهای استان در هفته پیش‌رو و بخشی دیگر به پرسش و پاسخ خبرنگاران درباره فعالیت‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اختصاص پیدا کرد. «کودکی بهتر، زندگی بهتر، شعاری است که امسال به مناسبت هفته ملی کودک، یعنی از روز ۱۵ تا ۲۱ مهر در نظر گرفته شده است. هفته و شعاری که یک مرتبه دیگر، قصد دارد به طور ویژه از نیازها و خواسته‌های کودکان بگوید و لزوم توجه به آن‌ها. روز شمار هفته ملی کودک نیز از این قرار است: ۱۵ مهر: کودک، صلح، امنیت، محیط زیست. ۱۶ مهر: کودک، زندگی، سلامت، رشد. ۱۷ مهر: کودک، مشارکت، آگاهی و شکوفایی. ۱۸ مهر: کودک، خانواده، قومیت، نبود تبعیض. ۱۹ مهر: کودک، اخلاق، تربیت، مصلحت. ۲۰ مهر: کودک، گذشته، حال، آینده. ۲۱ مهر: کودک، رفاه، بهزیستی، دسترسی برابر.

توجه به جلساتی که در استانداری و کانون پرورش فکری برگزار شد، دبیرخانه حقوق کودک و هفته ملی کودک، با دستگاه‌های اجرایی جلسه‌های متعددی گذاشت و برنامه‌های هفته ملی کودک را از دستگاه‌ها اخذ کرد. «او در ادامه به‌اهم این برنامه‌ها اشاره کرد که عبارت‌اند از: آغاز رسمی همکاری کانون تعلیم تربیت خادم‌یاری آستان قدس رضوی با کانون، افتتاحیه طرح کانون مدرسه سال ۱۴۰۲ با همکاری اداره آموزش و پرورش، پوشش کتاب‌خوانی والدین و فرزندان در مراکز فرهنگی کانون در سراسر استان با همکاری مؤسسه به‌نشر آستان قدس رضوی، برگزاری مجمع مشورتی کودکان و نوجوانان با صاحب‌نظران و صاحب منصبان، توجه به کودکان با نیازهای ویژه و راه‌اندازی طرح مکاتبه صوتی برای کودکان نابینا با همکاری آموزش و پرورش استثنایی برای اولین بار در کشور در خراسان، پوشش کاشت نهال به نام بزرگان دینی، ادبی و هنری هر منطقه به فراخور زیست‌بوم منطقه در شهرستان‌های مختلف با همکاری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، عضویت رایگان همه کودکان و نوجوانان در مراکز فرهنگی کانون در سراسر کشور در روز ۱۶ مهر و ... زره‌ساز همچنین از این گفت که برای اولین بار در کشور، استان خراسان با همت استانداری، اجرایی کردن طرح مشاوران کودک و نوجوان فرمانداران از بین اعضای فعال کانون و دانش‌آموزان نخبه را به فرمانداران ابلاغ کردند.

● **آثار هنرمندان کانون بر تابلوهای شهر**

آموزش و پرورش، اداره ارشاد و فرهنگ اسلامی، نهاد کتابخانه‌های عمومی، دانشگاه علوم پزشکی، اداره کل ورزش و جوانان، صداوسیما، حوزه هنری، بهزیستی و ... همگی از نهاد‌هایی هستند که به مناسبت این همه از درصدد اجرای برنامه‌هایی برای کودکان و نوجوانان استان هستند. ابراهیم زره‌ساز همچنین از این گفت که شهرداری نیز قول انعکاس آثار کودکان هنرمند کانون

در تابلوهای شهری را به آن‌ها داده است و امیدواریم که به زودی محقق شود.

● **سهم کودکان کار از هفته ملی کودک چیست؟**

بخش دوم این نشست خبری به پرسش خبرنگاران از مدیرکل کانون پرورش فکری استان خراسان رضوی در ادامه به‌اهم این برنامه‌ها اشاره کرد که عبارت‌اند از: آغاز رسمی همکاری کانون تعلیم تربیت خادم‌یاری آستان قدس رضوی با کانون، افتتاحیه طرح کانون مدرسه سال ۱۴۰۲ با همکاری اداره آموزش و پرورش، پوشش کتاب‌خوانی والدین و فرزندان در مراکز فرهنگی کانون در سراسر استان با همکاری مؤسسه به‌نشر آستان قدس رضوی، برگزاری مجمع مشورتی کودکان و نوجوانان با صاحب‌نظران و صاحب منصبان، توجه به کودکان با نیازهای ویژه و راه‌اندازی طرح مکاتبه صوتی برای کودکان نابینا با همکاری آموزش و پرورش استثنایی برای اولین بار در کشور در خراسان، پوشش کاشت نهال به نام بزرگان دینی، ادبی و هنری هر منطقه به فراخور زیست‌بوم منطقه در شهرستان‌های مختلف با همکاری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، عضویت رایگان همه کودکان و نوجوانان در مراکز فرهنگی کانون در سراسر کشور در روز ۱۶ مهر و ... زره‌ساز همچنین از این گفت که برای اولین بار در کشور، استان خراسان با همت استانداری، اجرایی کردن طرح مشاوران کودک و نوجوان فرمانداران از بین اعضای فعال کانون و دانش‌آموزان نخبه را به فرمانداران ابلاغ کردند.

● **آثار هنرمندان کانون بر تابلوهای شهر**

آموزش و پرورش، اداره ارشاد و فرهنگ اسلامی، نهاد کتابخانه‌های عمومی، دانشگاه علوم پزشکی، اداره کل ورزش و جوانان، صداوسیما، حوزه هنری، بهزیستی و ... همگی از نهاد‌هایی هستند که به مناسبت این همه از درصدد اجرای برنامه‌هایی برای کودکان و نوجوانان استان هستند. ابراهیم زره‌ساز همچنین از این گفت که شهرداری نیز قول انعکاس آثار کودکان هنرمند کانون

شاعر آیینی ولایت مدار را به خانواده محترم ایشان و جامعه شعر و ادب خراسان تسلیت گفته و برای روح بلندش آرامش و رفعت می‌طلبیم.»

مرحوم رجبی از طلاب حوزه علمیه مشهد و سال‌ها در عرصه شعر آیینی حاضر بود و عضویت هیئت داوری انجمن ادبی دعبل خُرایی را نیز به عهده داشت.

که درواقع اعضای فعال ما هستند.»

● **بازی‌های رایانه‌ای هویت‌ساز قوی نداریم**

بازی‌های رایانه‌ای و تأثیرگذاری زیاد آن‌ها بر زندگی کودکان و نوجوانان یکی دیگر از موضوع‌هایی بود که در این نشست مطرح شد و باعث شد ابراهیم زره‌ساز از این بگوید که در حوزه بازی و سرگرمی، شورای نظارت بر بازی و سرگرمی کشور در کانون کشور مستقر است. اما در استان ما شعبه ندارد. با این حال، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، بازی‌های رومیزی را، حدود ۲ سال، یعنی در دوره همه‌گیری کرونا، جدی گرفته است تا این فرصت در اختیار والدین و خانواده‌ها قرار بگیرد تا زمان بیشتری را با یکدیگر بگذرانند.

او البته این نکته را هم گفت که با توجه به محتوای غنی تاریخی و دینی خود، بازی‌های هویت‌ساز رایانه‌ای قوی نداریم. با این حال، کانون پرورش فکری این امر را در برنامه ریزی‌های خود قرار داده است و در قالب‌های متنوعی چون پویانمایی بچه‌زنگ یا نوشت‌افزار ایرانی اسلامی سعی دارد از آن استفاده کند. در حوزه بازی‌های رایانه‌ای کارهای زیادی باید انجام بشود که انجام نشده است.

● **دولت توجه ویژه‌ای به کانون پرورش فکری دارد**

او درباره اعتباراتی که از سوی دولت در اختیار کانون پرورش فکری قرار گرفته است نیز می‌گوید: «با اعتبارات عمرانی که امسال از دولت و سازمان مدیریت گرفتیم، مشکلات جدی بیشتر کتابخانه‌های کانون استان حل شد. در این یکی دو سال بالغ بر دو مرکز به مجموعه کتابخانه‌های استان اضافه کردیم. یک افتخار خوب در سال ۱۴۰۲ تخصیص یافتن اعتبار ۱۵ میلیارد تومانی برای تأسیس کتابخانه فیض‌آباد بود. کانون برای دولت فعلی اهمیت ویژه‌ای دارد.»

نگاهی به فعالیت‌های فتح‌ا... بی‌نیاز در حوزه نقد ادبی و مجموعه پنج جلدی او

تلاش برای ارائه جهان‌های ذهنی نویسندگان دنیا به خواننده ایرانی

تا کوره‌دهات آن‌ها را می‌شناسند. چرا؟ چون آن‌ها از دیدگاه‌رسانه‌های دولتی خطرآفرین نیستند. «مجموعه پنج جلدی «نقد، تحلیل و تفسیر چند داستان معتبر جهان» از مهم‌ترین آثاری است که در حوزه نقد ادبی در ایران منتشر شده است. بی‌نیاز مقالاتی را که طی چندین سال درباره رمان‌های مختلف نوشته بود به کتاب تبدیل کرد و به گفته خودش در انتخاب آثار برای نقد، نویسندگان مختلف با رویکردها و معانی مختلف نوشتاری و تکنیک‌های مختلف را مدنظر داشته، نه اینکه همه را مدرنیسم یا پست‌مدرنیسم یا هم را از نویسندگان کلاسیک انتخاب کرده باشد. «من سعی کردم از تمام این نغله‌های ادبی، هم ژانرها، هم سبک‌ها و هم خود کلاس‌ها و مکتب‌ها، هم و زیرمجموعه‌ها – یعنی شیوه‌های زیر مکتب‌ها هم- کتاب نقد کنم [...] من اصلاً عنصر زمان را در نظر نگرفته‌ام، بلکه تنوع متن و معنا را در نظر گرفته‌ام. برای ارائه جهان‌های ذهنی نویسندگان مختلف به خوانندگان ایرانی.»

انتشار این مجموعه از سال ۱۳۹۱ آغاز و ۱۳۹۳ به پایان رسید. او در مقدمه جلد اول مجموعه نوشته است: «به راستی چه اتفاقی می‌افتد که شخصی‌ترین و

در یک کلام «انکار» می‌شود. شاید ساعت دو و سه شب، دو سه نفر را بباورند تا درباره کتابی حرف بزنند، و حرف‌هایشان هم با ممیزی و خلاصه‌شده بخش‌شود، اما این نوع کارها فقط به منظور خاصی است. شما نگاه کنید به شبکه‌های مختلف تلویزیونی، پشت سر هم چهار بازی فوتبال از تیم‌های درجه یک و دو و سه اروپا پخش می‌شود، اما لایه‌ای‌ان‌ها محال است بیایند و کتابی را معرفی کنند. چرا؟ به چه دلیل این همه از کتاب واهمه دارند که نزدیک به ۹۸ درصد نویسندگان و شاعران معاصر ایران ناشناخته‌اند؟ نویسندگی که پانزده کتاب نوشته است و حدود سی سال است با دنیای ادبیات داستانی در ارتباط است، طبق گفته خودش نه همکاری‌اش از نوشتن او خبردارند و نه ساکنان خیابان محل اقامتش و نه نانوالو اقصاب و بقال و تعمیرکار ماشین محل. در مطب و داروخانه و آزمایشگاه و رادیولوژی و بیمه هیچ‌کس به او نمی‌گوید: «شاهمان نویسندگی هستی که فلان کتاب را نوشته‌ای» این‌ها و چندده جمله دردناک دیگر را من از چنین نویسندگی شنیده‌ام و صدها جمله مشابه را از نویسندگان دیگر. حال وضع آن‌ها را با هم‌وطنانی که هنرپیشه یا فوتبالیست هستند، مقایسه کنید.

رادمنش

یادبود

فتح‌ا... بی‌نیاز به نیت شرکت در یک جلسه نقد ادبی از خانه‌اش خارج شد و نرسیده به مکان برگزاری جلسه، قلبش ایستاد و نه به آن جلسه رسید و نه به بیمارستان. آن روز ۱۲ مهر ۱۳۹۴ بود او ۶۷ ساله. کارهای جدی، پرشمار و مدون او در حوزه نقد ادبی باعث شده بود وجه منتقد او بیشتر به چشم بیاید تا روی داستان‌نویسی. وگرنه او نویسنده‌ای پرکار هم بود و ۳۰ رمان و مجموعه داستان منتشر شده از خودش باقی گذاشت. او درباره گراییش به نقدنویسی و آغاز کارش در این حوزه، در گفت‌وگویی با شرق الاوسط فارسی گفته است: «با نقد و نظریه ادبی و به طور کلی با حوزه نقد از سال اول دانشگاه آشنا شدم. کتاب‌هایی که حمید عنایت، باقر مؤمنی، محمدحسن لطفی یا بعدها مثلاً عزت‌ا... فولادوند، دیاروش اشوری، حسین بشیریه، ناصر فکوهی و دیگران ترجمه کردند خوانده بودم. نقد ادبی را زمانی شروع کردم که ایده اصلی یا کلان و بعضاً پلات داستان‌هایی چون «علیا حضرت فرنگیس»، «خیر غریب»، «مکانی به وسعت هیچ»، «مجموعه داستان (چهار داستان بلند)» می‌روم که به‌تیمم تمام شده بود. «کمبود منتقد جدی و حرفه‌ای در فضای ادبی ایران همیشه حس شده است و شاید همین باعث شد تا قدر فعالیت‌های افرادی مانند فتح‌ا... بی‌نیاز بیشتر دانسته شود. او در همان گفت‌وگو در پاسخ به این سؤال که چرا در ایران به اندازه نویسنده منتقد نداریم، به‌دونکته اشاره می‌کند، یکی اینکه نقدنویسی مانند جامعه‌شناسی، علم است و معیارها و ویژگی‌هایی دارد و دیگری اینکه اساسا در ایران نویسنده «انکار» می‌شود و در این اوضاع نباید توقع داشت حرفه‌ای نام منتقد ادبی یا و جان بگیرد: «نویسنده در ایران شناسنامه ندارد. در رسانه‌ها عموماً، و در رادیو و تلویزیون خصوصاً، نامی از نویسندگانش و شاعران برده نمی‌شود. حتی به آن‌ها دشنام نمی‌دهند. به این ترتیب نویسند